

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	9513100183
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9513100183.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému Mgr. H. V. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 20. novembra 2014 v Bratislave odvolanie obžalovaného Mgr. H. V. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracoviska v Banskej Bystrici zo 14. mája 2014, sp. zn. BB - 3 T 33/2013, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného Mgr. H. V. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a j ú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracoviska v Banskej Bystrici zo 14. mája 2014 sp. zn. BB - 3 T 33/2013 bol obžalovaný Mgr. H. V. uznaný za vinného z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od 21. mája 2012 do dňa 10. júna 2012 v Bratislave v priestoroch Akadémie Policajného zboru na Sklabinskej ulici č. 1, v kancelárii rektora tejto akadémie, odovzdal plk. prof. Ing. Y. F., CSc., rektorovi Akadémie PZ v Bratislave, finančnú hotovosť vo výške 2.000,- € ako úplatok určený pre presne neidentifikovateľný subjekt, ktorým mohla byť len osoba priamo prijímajúca úplatok alebo právnická osoba Akadémie Policajného zboru v Bratislave, Sklabinská č. 1 Bratislava, ktorej je osoba prijímajúca úplatok štatutárnym zástupcom, ako právnická osoba prijímajúca „sponzorský dar“ nešpecifikovaný žiadnym účtovným dokladom alebo iným, či už jednostranným alebo viacstranným právnym úkonom v súvislosti so zabezpečením prijatia dcéry svojho známeho R. G., H. G., na štúdium na Akadémii Policajného zboru v Bratislave v školskom roku 2012/2013.

Za to mu bol podľa § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 a 3 Tr. zák. a § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bola určená skúšobná doba v trvaní 1 (jedného) roka.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie ako obžalovaný Mgr. H. V., tak aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Obžalovaný Mgr. H. V. odvolanie zdôvodnené prostredníctvom obhajcu zamerail ako proti výroku o vine, tak i proti výroku o treste napadnutého rozsudku s tým, že tieto výroky nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu. Uviedol, že nepopiera, že rektorovi Akadémie Policajného zboru SR prof. F. odovzdal sumu 2.000,- Eur, avšak výslovne povedal, že ide o sponzorský dar, ktorý bol určený na nákup zariadenia do pastoračnej miestnosti Akadémie Policajného zboru SR, ktorá slúži a má slúžiť študentom v rámci internátu školy.

Uviedol, že to malo byť 21. mája 2012, keď peniaze odovzdal. Miestnosť využíva aj katolícky duchovný akademie V. R., ktorý na hlavnom pojednávaní potvrdil, že tiež do miestnosti kúpil veci, aby mohla slúžiť študentom na aktivity, pre ktoré bola zriadená. On chcel tiež osobne prispieť na dobudovanie miestnosti a motív jeho konania pramenil z presvedčenia, že realizácia v podobe zariadenia a fungovania takejto miestnosti v priestoroch akademie je nielen v záujme vysokej školy, ale aj v súlade so spoločenskými požiadavkami. Snaha osobne pomôcť pri budovaní tohto priestoru vychádzala aj z toho, že pociťoval vnútornú povinnosť dať takýto dar, pretože ako policajný duchovný mal pomerne vysoký príjem oproti duchovným, ktorí vykonávali bežnú pastoračnú činnosť.

Stretnutie s rektorom využil aj na položenie otázky, ako budú prebiehať prijímacie skúšky na akadémiu, keďže v predchádzajúcom roku prijímačky neboli. Spomenul mu, že má priateľa, duchovného R. G., ktorého to zaujíma, pretože sa mu dcéra hlási na túto akadémiu. Rektor prof. F. mu opísal základné skutočnosti týkajúce sa prijímacích pohovorov a je pravdou, že v súvislosti s dcérou R. G. uviedol „uvidíme, čo sa dá robiť“. On však rektora nežiadal o poskytnutie nelegálnej pomoci pri prijímacích skúškach a zdôraznil, že poskytnuté finančné prostriedky boli pre úplne iný účel, aj keď o sponzorskom dare nebola spísaná žiadna zmluva. Podotkol, že išlo o jeho vlastné peniaze a on osobne nepotreboval doklady, ako v prípade, keď je potrebné takéto prostriedky odrátať zo základu dane u podnikateľov alebo právnických osôb.

Ďalej obžalovaný uviedol, že so R. G. sa pozná a od neho sa dozvedel, že jeho dcéra má záujem študovať na policajnej akadémiu, no R. G. ho o pomoc nežiadal a ani mu neposkytol žiadne peniaze v súvislosti s vybavením prijatia jeho dcéry na Akadémiu Policajného zboru v Bratislave. Nevidel a nevidí žiadne porušenie zákona v tom, že sa opýtal rektora, ako budú prebiehať prijímacie skúšky. V čase položenia tejto otázky ani nevedel, v akom rozsahu môže rektor zasiahnuť do procesu prijímacích pohovorov a nevie sa vyjadriť, v akom rozsahu rektor nelegálne zasahoval do výsledkov prijímacích skúšok. Považuje za otázne, prečo by dával svoje osobné peniaze v prospech osôb, ktoré ho o takúto službu nežiadali a dokonca mu na to ani peniaze neposkytli.

Za týchto okolností nie je, podľa jeho názoru, zistený motív jeho konania, hoci motív je obligatónnym znakom subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu a bez jeho ozrejmenia súd prvého stupňa nemohol náležite zistiť ani samotný skutok, v dôsledku čoho nesprávne posúdil i otázku jeho zavinenia. Obžalovaný podotkol, že nemôže niesť následky konania rektora akademie, vo vzťahu ku ktorému až v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní zistil, v akom rozsahu je stíhaný prof. F. a prostredníctvom súdu sa dozvedel, že vyvíjal aktivity v prospech H. G. po tom, čo sa jej meno dozvedel od neho.

Poznamenal, že nie je tu príčinná súvislosť medzi jeho konaním a následkom a ak je potrebné pripustiť, že prof. F. vyvíjal aktivity v prospech H. G., nemôže dať odpoveď na otázku, čo bolo pohnútkou pre jeho protiprávne konanie. On dal peniaze na dobudovanie pastoračnej miestnosti a tým nechcel a ani nemohol zasiahnuť do trestným zákonom chráneného objektu, ktorým je záujem na riadnom, nestrannom a zákonnom obstarávaní vecí všeobecného záujmu. Nie je pravdou, že by si musel byť vedomý toho, že poskytnutie peňazí je v prospech H. G.. Za absurdný považuje záver súdu, že musel byť uzrozumený s tým, že rektor akademie využije všetky, hoc aj nezákonné prostriedky na to, aby

ovplyvnil výsledky prijímacích pohovorov.

Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa považuje obžalovaný za jednostranné a nepresvedčivé, presahujúce voľnú úvahu a súd, podľa neho, pred závermi urobenými logickým a obsahovým hodnotením vykonaných dôkazov uprednostnil osobnú prezentáciu postoja k udalostiam z 21. mája 2012. Napadnutý rozsudok nie je, podľa obžalovaného, odôvodnený v kvalite, ktorá by poskytovala potrebné poznatky pre objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie a skutok nie je dokázaný tak, aby nevyvolával dôvodné pochybnosti, preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ho podľa § 285 písm. a/ Tr. por. spod obžaloby oslobodil.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal odvolanie v neprospech obžalovaného iba do výroku o treste napadnutého rozsudku. Výrok o vine ako aj uložený trest odňatia slobody s jeho podmieneným odkladom považuje za správny a v tejto časti aj odôvodnenie rozsudku považuje za príliehavé a na vysokej úrovni. Nestotožňuje sa však s tým, že prvostupňový súd popri podmienenom treste odňatia slobody neuložil obžalovanému aj peňažný trest. Nesúhlasí s výkladom ustanovenia § 56 ods. 2 Tr. zák. uvedeným v napadnutom rozsudku. Nedomnieva sa, že by využitie § 56 ods. 2 Tr. zák. bolo možné len v situáciách, kedy sa za prečin, vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a, trest odňatia slobody neukladá a uloženie peňažného trestu podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. zase predpokladá získanie alebo snahu o získanie majetkového prospechu, čo v prípade obžalovaného splnené nebolo.

Prokurátor je toho názoru, že zo znenia ustanovení § 56 ods. 1 a 2 Tr. zák. je zrejmé, že súčasne uloženie iného trestu, a teda ani trestu odňatia slobody, nie je vylúčené alebo zakázané. Aj keď obžalovaný Mgr. H. V. spáchaným trestným činom nezískal pre seba priamo majetkový prospech, avšak svojim protiprávnym konaním sa snažil získať neoprávnenú výhodu pre iného.

Vzhľadom na vysokú mieru korupcie v spoločnosti, s poukazom aj na preventívnu výchovnú úlohu trestu a s poukazom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a, považuje prokurátor uloženie peňažného trestu popri uloženom podmienenom treste odňatia slobody za spravodlivé, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol rozsudkom, ktorým uloží obžalovanému popri podmienenom treste odňatia slobody aj peňažný trest, pričom na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu spresnil, aby peňažný trest bol uložený vo výmere 1.000,- (tisíc) Eur a pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, aby bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) mesiacov.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie podané proti uvedenému rozsudku podali procesné strany na to oprávnené, proti výrokom, proti ktorým odvolania podať mohli a urobili tak v lehote ustanovenej v zákone.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však nezisťuje dôvodnosť žiadneho z odvolaní.

Rozsah dokazovania prvostupňového súdu bol postačujúci na preukázanie viny obžalovaného Mgr. H. V.. So skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu sa odvolací súd stotožňuje. Prvostupňový súd sa opieral o dôkazy vykonané zákonným spôsobom a vyhodnotil ich jednotlivo i v súhrne spôsobom, ako predpokladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu. Nemožno konštatovať, že by toto hodnotenie vybočovalo z medzí zásad správneho logického myslenia. Nezodpovedá skutočnosti,

že by prvostupňový súd pri hodnotení dôkazov zachádzal do ľubovôle. Naopak, ich hodnotenie súdom je presvedčivé. Prvostupňový súd obhajobe obžalovaného neuveril a neuveril jej ani odvolací súd.

Prvostupňový súd správne vyhodnotil, čo z výpovede obžalovaného a z výpovede svedka prof. Ing. Y. F., CSc. možno považovať za hodnoverné, pokiaľ išlo o samotné odovzdanie peňazí i to, že v tej istej dobe sa obžalovaný zmieňoval o záujme dcéry jeho priateľa študovať na policajnej akadémii a snahe zistiť, ako majú prebiehať prijímacie pohovory a za nespochybnené považoval i to, že rektor akadémie práve pri tomto rozhovore s obžalovaným, po zmienke, že sa o štúdium uchádza dcéra priateľa obžalovaného H. G., odpovedal, že „uvidíme, čo sa dá robiť“. No zároveň sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného, že peniaze mali byť ním poskytnuté rektorovi na zriadenie pastoračnej miestnosti, a to výlučne bez akýchkoľvek súvislostí s prijímacími pohovormi H. G.. Správne vyhodnotil, v akej súvislosti zaznela reakcia rektora akadémie prof. F. na zmienku obžalovaného o záujme H. G. o štúdium na tejto akadémii a zároveň odovzdanie peňazí obžalovaným rektorovi akadémie.

Obhajoba obžalovaného je nepresvedčivá. Usvedčujúcou výpoveďou je výpoveď svedka Ing. J. F., ktorá vyznela veľmi virohodne. Z tejto výpovede, v nadväznosti na obsah listinných dôkazov a to zápisnice o vydaní vecí z 30. júna 2012, a to finančných prostriedkov v miestnosti rektora akadémie, ako aj obsahu zápisnice o vykonaní prehliadky iných priestorov z 28. júna 2012 v užívaní podnikateľského subjektu HB Team, s. r. o. v Bratislave, kde mali prenajaté priestory i podnikateľské subjekty, v ktorých vystupoval kvestor akadémie Ing. A. R. a kde boli nájdené a zaistené skúšobné testy i hárky s odpoveďami podľa priradeného kódu H. G., ktoré hárky odovzdal Ing. A. R. svedok Ing. J. F., spolu s ostatnými dôkazmi, mohol prvostupňový súd urobiť záver, že obžalovaný dával peniaze rektorovi akadémie v súvislosti so zabezpečením prijatia dcéry svojho známeho R. G., H. G., na štúdium na policajnej akadémii.

Je nelogické tvrdenie obžalovaného, že medzi poskytnutím týchto finančných prostriedkov a následkom, ktorým bolo ovplyvnenie prijatia H. G., neexistovala príčinná súvislosť a že by to nebolo pokryté zavinením obžalovaného. Nebolo rozhodujúce, ako rektor akadémie použije poskytnuté finančné prostriedky a či obžalovaný vedel o detailoch, ako mal rektor zabezpečiť prijatie H. G.. Z dokazovania vyplýva, že H. G., ktorá v predchádzajúcom období prijatá nebola, v danom školskom roku po týchto prijímacích pohovoroch v roku 2012 bola oboznámená s rozhodnutím, že je prijatá, ale je zrejmé, že v súvislosti s vyšetrovaním trestnej činnosti spojenej s týmito prijímacími pohovormi, rozhodnutie o jej prijatí bolo zrušené. Napriek tomu, že obžalovaný tvrdil, že chcel doplniť zariadenie pastoračnej miestnosti, z dokazovania vyplýva, že ním poskytnuté finančné prostriedky neboli na to použité, hoci zo zápisnice o vydaní vecí, a to finančných prostriedkov rektorom akadémie, v akých nominálnych hodnotách boli bankovky vydané, v nadväznosti na výpoveď obžalovaného, v akých hodnotách bankovky rektorovi odovzdal, je zrejmé, že rektor prevzaté peniaze na niečo použil, lebo vydané bankovky už neboli tie isté ako tie, ktoré prevzal, no na zakúpenie zariadenia pre pastoračnú miestnosť použité neboli.

Záver prvostupňového súdu o vine obžalovaného je preto správny. V súlade so zákonom bol zistený skutok kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák.

Zákonu zodpovedajúci je aj uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu jedného roka. Súd pritom zohľadnil všetky rozhodujúce kritériá pre ukladanie trestov v zmysle zásad pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák., najmä § 34 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák. a prihliadal na ustanovenia § 38 ods. 2 a 3 Tr. zák., po zohľadnení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák.

Keďže vo všetkých výrokoch je napadnutý rozsudok správny, obidve odvolania boli ako nedôvodné zamietnuté.

Najvyšší súd sa však nestotožňuje s argumentáciou prvostupňového súdu vo vzťahu k otázke kombinácie trestu odňatia slobody a peňažného trestu.

Odvolanie prokurátora však považuje najvyšší súd za nedôvodné nie preto, že by nebolo možné uložiť v danom prípade popri treste odňatia slobody aj peňažný trest pre nesplnenie podmienok § 56 ods. 1 a 2 Tr. zák., ako sa domnieval prvostupňový súd, ale preto, že vzhľadom na okolnosti prípadu, spôsob spáchania činu, pohnútku obvineného, ktorou nasledoval prospech pre seba, ale pre iného, ako aj vzhľadom na osobu obvineného a dobré možnosti jeho nápravy i poľahčujúcu okolnosť doterajšieho vedenia riadneho života obžalovaným, na splnenie účelu trestu nebolo treba ukladať popri treste odňatia slobody aj peňažný trest.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. peňažný trest môže súd uložiť páchateľovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 56 ods. 2 Tr. zák. bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchateľa trest odňatia slobody neukladá.

V § 34 ods. 6 Tr. zák. sa ustanovuje, že tresty uvedené v § 32 (kde sú uvedené všetky druhy trestov), možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Zároveň sa určuje, v ktorých prípadoch súd musí uložiť trest odňatia slobody. Ide o prípady trestných činov, ktorých horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov.

V nasledujúcom ustanovení § 34 ods. 7 Tr. zák. sú vymenované tresty, ktoré nemožno uložiť popri sebe. Pod písmenom c) tohto ustanovenia je uvedené, že nemožno uložiť popri sebe peňažný trest a trest prepadnutia majetku. Kombinácia peňažného trestu s ostatnými druhmi trestov nie je vylúčená.

V osobitnej časti Trestného zákona sa ustanovujú len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Pri voľbe viacerých druhov trestov súčasne prihliadne súd na konkrétne okolnosti prípadu podľa zásad uvedených v § 34 Tr. zák. a podmienok ukladania jednotlivých druhov trestov.

Pokiaľ v ustanovení § 56 ods. 2 Tr. zák. sa súdu umožňuje pri ukladaní trestu za prečin, vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchateľa, uloženie peňažného trestu aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 § 56, ak sa neukladá trest odňatia slobody, má sa tým na mysli predovšetkým uloženie samostatného peňažného trestu ako alternatívy namiesto trestu odňatia slobody. Zámerom zákonodarcu bolo rozšírenie možnosti uloženia alternatívneho, v tomto prípade peňažného trestu pri prečinoch.

Ak sa podľa § 56 ods. 2 Tr. zák. nevyžadujú podmienky uvedené v odseku 1 § 56 Tr. zák., to znamená získanie alebo snaha získať majetkový prospech, pri možnosti uloženia samostatného peňažného trestu, potom nie je vylúčené uloženie takého trestu i popri treste odňatia slobody alebo inom druhu trestu, ktoré sa podľa § 34 ods. 7 Tr. zák. popri sebe nevyklúčujú.

V danom prípade obžalovaného Mgr. H. V. však nebolo potrebné ukladať aj peňažný trest z dôvodov vyššie uvedených, a preto najvyšší súd odvolaniu prokurátora nevyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.